

ЕКСПАНСІЯ:

І прокинеться Левіафан

Caliban's War

Abaddon's Gate

Cibola Burn

Nemesis Games

Babylon's Ashes

Persepolis Rising

Tiamat's Wrath

Leviathan Falls

*Для Джейні та Кет,
які заохочують мене мріяти
про зорельоти*

Пролог. Джулі

«Скопулі» захопили вісім днів тому, і Джулі Мао нарешті змирилася з тим, що її пристрелять.

На це знадобилися всі вісім днів відтоді, як її замкнули в комірчині. Перші два вона не наважувалася поворухнутись, упевнена в серйозності намірів броньованих чоловіків, які запхнули її сюди. Ті кілька годин після абордажу, поки двигун корабля мовчав, вона плавала в невагомості й намагалася нічого не зачепити, легенько відштовхуючись од стін комірчини та скафандра, з яким ділила простір. Згодом корабель почав рухатись, і тяга надала Джулі ваги — вона нерухомо стояла, аж поки не зсудомило ноги, а тоді повільно сіла, притиснувши коліна до грудей. Пісяла просто в комбінезон, не зважаючи ані на теплу липку вогкість, ані на запах — непокоїлася тільки, що може послизнутися на мокрому та впасти. Не можна навіть пищати, щоб не видати себе. Пристрелять.

Третього дня справа спонукала до дій. Корабель увесь шумів довкола неї. Стиха вібрували в інфразвуковому діапазоні реактор та двигун. Повсякчас шипіла гідравліка та гриміли сталеві засуви люків між палубами, коли ті розчахувались і зачинялись. Клацали важкі чоботи по металевому настилу. Вона дочекалася, поки будь-які звуки, що їх могла розчути, віддалилися, а тоді зняла скафандр із гачків та вклала на підлозі. Прислухаючись, чи ніхто не наближається, повільно розібрала скафандр і витягла контейнер із водою. Та вже застоялася — схоже, скафандр давненько не вдягали і не техобслуговували. Але Джулі взагалі нічого не пила ці кілька днів, і ота тепла глиниста вода із запасів скафандра виявилася найсмачнішою штукою в її житті. Їй довелося силувати себе не випити всю воду одним духом, аби тут же не виблювати.

Коли їй знову захотілося пісяти, вона витягла зі скафандра мішок сечоприймача і справила потребу туди. Тоді влаштувалася на підлозі — майже з комфортом, адже тепер її пом'якшував пухкий скафандр — і замислилася, хто саме захопив її у полон: флот Коаліції, пірати... чи хтось іще гірший? Іноді вона засинала.

* * *

Самотність, голод, нудьга і брак місць для зберігання сечі зрештою підштовхнули її до спроби вийти назовні на четвертий день. Час од часу до неї долинали приглушені крики болю — десь поряд били чи катували її товаришів. Якщо викрадачі звернуть на неї увагу, то, певно, заберуть до інших. Не страшно. Нехай б'ють. Невелика ціна за можливість побачити людей.

Комірчина розташовувалася поряд із внутрішнім люком атмосферного шлюзу. Таке місце зазвичай нечасто навідують у польоті, хоча Джулі й небагато знала про конструкцію саме цього корабля. Вона розмірковувала: що говорити, як дати про себе знати? А коли нарешті почула кроки у свій бік, то просто відкрила рот, аби щодуху закричати: «Випустіть!» — і була здивована сухим хрипом, що натомість вирвався з горла. Ковтнула, рухаючи туди-сюди язиком і сподіваючись, що слина з'явиться. Спробувала закричати ще раз, та все одно спромоглася лише на безгучний шепіт.

Люди стояли просто за дверцятами її комірчини. Хтось щось стиха бурмотів. Джулі вже була занесла руку, щоби стукнути кулаком по дверцятах, коли нарешті розібрала слова.

«Ні. Будь ласка. Тільки не це».

Дейв. Механік з її захопленого корабля. Дейв, колекціонер відеороликів зі старих мультфільмів і знавець мільйона жартів, зараз благов про щось слабким і позбавленим надії голосом.

«Ні, будь ласка, не треба», — казав він.

Шипить гідравліка, і клацають автоматичні засуви — внутрішній люк шлюзу від'їхав убік. Глухе *гуп*, ніби щось важке кинули всередину. Ще один *клац*, із яким внутрішній люк задраїли. Повітря залишає зі свистом камеру.

Люди за дверцятами дочекалися завершення повного циклу механізмів шлюзу, а тоді пішли. Джулі не стала привертати їхню увагу стуком.

* * *

Вони вичистили корабель від усього підозрілого. Затримання флотом якоїсь із внутрішніх планет було поганим сценарієм, але вони готувалися до нього. Усі чутливі дані, що стосувалися ОПА, вони видалили і перезаписали згори фальшивий вахтовий журнал, часові мітки якого не викликали сумнівів. Дані, надто чутливі, аби їх довіряти комп'ютеру, капітан знищив сам разом із носієм. Коли нападники увійшли на корабель, команда могла вдавати невинних.

Але нападникам було байдуже.

Вони не запитували про вантаж чи ліцензії. Вони просто вдерлися, наче весь корабель належав їм, і капітан Даррен підібгав хвоста, ніби цуцик, який нашкодив у куточку. Усі решта — Майк, Дейв, Ван Лі — усі решта просто підняли руки та скорилися. Пірати, работоргівці чи ким вони були виштовхали їх із невеликого вантажного транспортника, що служив їй домом, у стикувальну трубу — не подбавши навіть про мінімальні захисні костюми. Лише тонка плівка майлару захищала їх від немилосердного ніщо: або молися, щоб вона не порвалася, або прощайся з легенями, якщо молитва не спрацювала.

Джулі теж корилася, поки ті мудаки не почали її мацати та здирати з неї одяг.

Вона п'ять років навчалася низькогравітаційному джю-джюцу, а тепер опинилася в закритому місці з нульовою гравітацією. Її нападники добряче постраждали. Вона навіть майже повірила, що може їх здолати, проте звідкись узявся кулак у металевій рукавиці та вготив їй в обличчя. Тоді все стало як у тумані. Згодом були комірчина і наказ *пристрелити, якщо хоч пискне*. А після того — чотири дні спроб не пищати, поки її друзів десь там унизу катували і поки одного з них викидали у відкритий космос.

Минуло шість днів, і все затихло.

Дрейфуючи між реальністю та уривчастими сновидіннями, вона лише невиразно усвідомлювала, як усі кроки, звуки розмов, клацання люків і майже нечутне гудіння реактора поступово сходили на тишу. Коли двигун завмер, разом із ним умерла і сила тяжіння; Джулі раптово випірнула з-за штурвала свого старого перегонового пінаса, яким ганяла уві сні, назад у комірчину — тут вона невагомо плавала над підлогою, м'язи обурено вищали, перш ніж стали поступово розслаблятися.

Вона підтягнулася до дверцят і припала вухом до холодного металу. Паніка, що трусила нею, вляглася, коли Джулі розчула тихий шелест вентиляційних помп. Корабель усе ще мав повітря й електрику — проте двигун мовчав, до того ж ніхто не ходив, не розмовляв і не відчиняв люки між палубами. Можливо, всі члени команди зібралися щось обговорити. Чи святкують щось на іншій палубі. Або в машинній залі, ремонтують щось серйозне.

Цілісінський день вона чекала і прислухалася.

На сьомий день допила останній ковток із запасів води. За двадцять чотири години вона не вловила жодних ознак руху, скільки сягав її слух. Виколупала зі скафандра шматок пластику і жувала його,

аж доки в неї не з'явилося трохи слини; тоді зайшлася криком. Вона репетувала стільки, скільки вистачало голосу.

Нікого.

На восьмий день змирилась із тим, що її пристрелять. Вода закінчилася два дні тому, а мішок сечоприймача був повний уже чотири. Вона розвернулася обличчям до дверцят, притулилася спиною до стіни, вперлася руками в бічні стінки і щосили вдарила обома ногами. Ноги зсудомило так, що мало не знепритомніла. Та лише скрикнула від болю.

«Дуринда», — вилаяла себе. Зневоднення. Вісім днів майже без руху — достатньо, щоб м'язи почали атрофуватися. Могла принаймні розминатися.

Вона масажувала затерплі м'язи, поки не прибрала всі вузли, а тоді почала розминку, зосереджуючи усю увагу на відчуттях, ніби була знов у додждь. Відновивши контроль над тілом, ударила ще раз. І знов. І знову, поки світло не стало пробиватись крізь щілини з країв. І знову, поки дверцята не погнулися так, що сполучалися з комірчиною лише трьома завісами й засувом.

І ще один, останній, раз — так, що засув більше не тримався в пазі, й дверцята відхилилися.

Джулі вистригнула з комірчини з піднятими перед собою руками, готова набути страхітливого або настрашеного вигляду — залежно від того, який виявиться доречнішим.

На палубі не було ні душі: шлюз, комірчина зі скафандром, у якій вона пробула останні вісім днів, з пів десятка точнісінько таких комірчин. Нікого. З комплекту ПКД вона видобула магнітну трубу підходящого для розбивання голів розміру, а тоді спустилася драбиною на палубу рівнем нижче.

І тоді ще рівнем нижче, і ще. Особисті каюти екіпажу — в усіх зразковий, майже спартанський порядок. У їдальні — сліди боротьби. Лазарет — нікого. Торпедні шахти. Нікого. Комунікаційна рубка — без людей, термінал зв'язку знеструмлений і заблокований. Деякі монітори ще виводили показники сенсорів, але на жодному з них не було ознак «Скопулі». Нутроці знову скрутило панікою. Палуба за палубою, каюта за каютою — жодних ознак життя. Щось сталося. Витік радіації. Отруєне повітря. Примусова евакуація. Цікаво, чи зможе вона пілотувати корабель самотужки?

Утім, якби всі евакуювалися — хіба вона не почувала б, як вони проходять крізь шлюз?

Джулі дісталася останнього палубного люка, що вів до машинної зали, і зупинилася, коли той не відчинився автоматично. Чер-

воний вогник на панелі керування давав знати, що відсік замкнено зсередини. Вона знову замислилася про радіацію та відмову апаратури. Та якби щось таке сталося — навіщо замикатися зсередини? Та й зрештою, вона пройшла через купу настінних індикаторів, жоден із них не видавав попередження. Ні, не радіація. Щось інше.

Тут безлад був більшим. Криваві сліди. Розкидані інструменти та коробки... Що б не сталося, це сталося тут. Чи, точніше, почалося тут. А закінчилося за тим люком.

Їй знадобилося дві години, газовий пальник та лом із механічної майстерні, щоб розрізати люк до машинної зали. Гідравлічні помпи відмовили, тож довелося вручну відчиняти люк. Тепле, вологе повітря, що вирвалося їй назустріч, відгонило лікарнею, але без антисептика. Металевий запах, від якого нудило. Отже, це місце тортур. Тут будуть її друзі — побиті або й розрізані на шматки. Джулі взяла в руки гайковий ключ і подумки заприсяглася розбити ним принаймні одну голову, перш ніж її вколошкають. А тоді попливла донизу.

Машинна зала виявилася величезною — зі склепінням, як у соборі. Термоядерний реактор по центру нависав над рештою приміщення. З ним було щось не так. Вона очікувала побачити шкали, монітори та обшивку — натомість серцевину реактора вкривав шар речовини, схожої на грязюку. Джулі поволі спускалася до неї, все ще тримаючись за драбину однією рукою. Дивний запах забивав усе.

Грязюка запеклася довкола реактора в химерну небачену структуру. Її пронизували трубки — немов вентиляційні шахти чи жили. Деякі з цих трубок пульсували. Отже, це не грязюка.

Це жива плоть.

Відросток цієї штуки повернувся в її бік. Порівняно з усім організмом він був не більший за палець на нозі, за мізинець. Це була голова капітана Даррена.

— Допоможи, — мовила вона.

Розділ перший. Голден

Півтора століття тому, коли дріб'язкові суперечки між Землею та Марсом могли щомиті перерости у війну, Пояс був дальнім — і економічно недоцільним — горизонтом незліченних природних багатств, а зовнішнім планетам не знаходилося місця навіть у найсміливіших мріях корпорацій. Тоді Соломон Епштейн сконструював модифікацію термоядерного двигунця, встановив її на кормі своєї тримісної яхти і запустив. Маючи добру оптику, ви й тепер розгледите ту яхту, яка зі швидкістю кілька відсотків світлової занурюється у велике ніщо. Найпочесніший, найдовший похорон в історії людства. На щастя, схеми збереглися на його домашньому комп'ютері. Рушій Епштейна не наблизив нас до зірок, але принаймні дав нам планети.

Корабель, що мав три чверті кілометра завдовжки і чверть завширшки, скидався формою на пожежний гідрант і всередині був переважно порожнім. «Кентербері» переобладнали з транспорту поселенців. Колись давно він був по вінця напханий людьми, продовольством, кресленнями, машинами, екосферами та сподіваннями. Тепер супутники Сатурна населяє трохи менше двадцяти мільйонів колоністів — «Кентербері» доправив туди майже мільйон їхніх пращурів. Сорок п'ять мільйонів мешкає на супутниках Юпітера. Один із супутників Урана може похвалитися п'ятьма тисячами — найвіддаленіше місце, куди сягає людська цивілізація, принаймні допоки мормони не закінчили свій корабель покоління і не попрямували на ньому до зірок та свободи від обмежень плодитись і розмножуватися.

I, звісно, був іще Пояс.

Вербувальник ОПА напідпитку, прагнучи справити враження, скаже вам, що в Поясі живе сотня мільйонів. Службовець із внутрішньої планети, котрий опікується переписом населення, назве кількість, ближчу до п'ятдесяти мільйонів. З якого боку не подивися, людей достобіса — і всі потребують воду.

Відтак «Кентербері», як і десятки його побратимів з «Водопостачання С. В. І. Ж.», курсував туди-сюди між щедрими кільцями Сатурна та Поясом, тягаючи крижані брили — й так триватиме, аж доки корабель не зістариться на металобрухт.

Джим Голден вбачав у цьому поетичний символізм.

— Голдене?..

Він обернувся до палуби ангара. Над ним височіла Наомі Нагата, головна інженерка: майже два метри зросту, копиця чорного хвилястого волосся зібрана у хвіст на потилиці. З виразу обличчя важко зрозуміти, дратується вона чи розважається. Коли розводила руками, її плечі залишалися нерухожими — цю звичку мали всі поясани.

— Голдене, ти слухаєш чи просто витріщаєшся в ілюмінатор?

— Виникла якась проблема, — відказав Голден. — Але ти дуже, дуже добре знаєшся на своїй справі, тому виправиш усе навіть попри нестачу грошей і матеріалів.

— Не слухаєш, — зареготала Наомі.

— Та ні, щиро кажучи.

— Але суть ти вловив. Шасі «Лицаря» непридатні для посадки в атмосфері, поки я не заміню стулки. Сам вирішуй, проблема це чи ні.

— Запитаю старого... А коли наш човник востаннє заходив у атмосферу?

— Ніколи, але за нормами ми повинні мати хоча б один придатний до атмосферних польотів човник.

— Гей, шеф! — загорлав через увесь ангар Еймос Бертон, підмайстер Наомі зі Землі, махаючи до них м'ясистим лаписьком.

Еймос звертався до Наомі. Він працював на кораблі капітана Мак-Давелла; Голден служив на цьому кораблі старшим офіцером; але у світі Еймоса Бертон був лише один шеф — Наомі.

— Що там таке? — зарепетувала Наомі у відповідь.

— Кабель здох. Притримаєш, поки по новий збігаю?

Наомі позирнула на Голдена з німим запитанням в очах: «Ми закінчили?» Голден глузливо відкозиряв салют. Наомі пирхнула і захитала головою, поки її тонка постать у засмальцьованій робі віддалялася геть.

Сім років служби на флоті Землі, п'ять років роботи на цивільних космольотах, а він усе ніяк не може звикнути до неймовірно тонких і довгих кісток поясан. Дитинство, проведене за земної сили тяжіння, назавжди сформувало його погляд на все навколо.

У центральному ліфті палець Голдена завис на мить над кнопкою навігаційної палуби — там мала бути Аде Туқунбо; її усмішка, її голос, запах пачулі й ванілі від її волосся вабили його... Та все ж поїхав у лазарет — спершу справи, потім розваги.

Коли Голден зайшов, Шед Гарві, медик, якраз проводив санацію кукси лівої руки Кемерона Педжа, схилившись над своїм лабораторним столом. Місяць тому лікоть Педжа причавило тридцятитонною крижаною брилою, що рухалася зі швидкістю п'ять міліметрів на секунду. Такі травми не були рідкістю в небезпечній справі розрізання й переміщення айсбергів у невагомості, й Педж сприймав свою з фаталізмом професіонала. Голден нахилився над Шедом, через плече медика спостерігаючи, як той виколупує медичного опариша з відмерлої тканини.

— Що кажуть? — подав голос Голден.

— Прогноз хороший, офіцере, — відрапортував Педж. — Деякі нерви ще збереглися. Шед оце розповідав мені, як до неї чіплятимуть протез.

— Усе буде гаразд, якщо ми не надто запустимо некроз, — докинув медик. — І треба стежити, щоб у Педжа там усе не позаживало, поки ми повернемося на Цереру. Я перевірів страхові поліси — Педж має достатній стаж, аби поставити штучку з віддачею, сенсорами тиску й температури і прошивкою на дрібну моторику. Повний комплект. Майже така, як і справжня. На внутрішніх планетах використовують біогель, що відрощує нову кінцівку, але такого варіанту нема в наших страхових планах.

— Нафіг внутряків, нафіг їхній чудо-гель. Добрий протез, зроблений у Поясі, у сто разів кращий за все, що ті мудаки вирощують у своїх пробірках. Одягнеш на себе ту їхню руку-шмуку, а вона раз — і зробить тебе таким самим придурком, як усі вони, — вибухнув Педж. А тоді додав: — Цейво... Я не про вас, офіцере.

— Усе гаразд. Тішуся, що тебе відрихтують, — кивнув Голден.

— О, а скажи йому про ту, іншу причину! — хитро вишкірився Педж.

Шед зашарівся.

— Мені... гм, повідомляли інші пацієнти, їм ці протези ставили... — промимрив Шед, уникаючи поглядом Голдена. — Очевидно, є певний проміжок часу, поки ти адаптуєшся до протеза... Тоді під час мастурбації здається, ніби тобі хтось інший дрочить.

Голден зачекав із відповіддю, і за ту секунду, поки в розмові зависла пауза, Шедові вуха побуряковіли.

— Радий це чути, — нарешті сказав Голден. — А що некроз?

— Там інфекція, — пояснив Шед. — Опариші поки стримують його, ну і запалення нам не завадить у цьому контексті, тож ми поки її не лікуємо, якщо вона не почне поширюватися.

— Він буде готовий до наступного рейсу?

Уперше за весь час Педж спохмурнів:

— Так точно, бляха, буду готовий. Я завжди готовий. Ви ж знаєте, офіцере.

— Напевно, — відповів Шед. — Залежить від того, чи сформується зв'язок. Якщо не на цей рейс, то наступний після нього.

— Херня! Я той лід однією рукою кришитиму краще, ніж половина шмаркачів, що ви понабирали на цю кралю.

— І знову ж таки, — Голден ледве стримав усмішку, — радий це чути. Продовжуйте.

Педж пирхнув. Шед заходився витягувати ще одного опариша. Голден повернувся до ліфта і цього разу з вибором не вагався.

Навігаційна палуба на «Кентербері» не справляла надзвичайного враження. Величезні екрани на всю стіну, які Голден собі вимріявав, записуючись на флот, справді були встановлені на великих кораблях — але й там більше як забаганка, а не за якоюсь реальною потребою. Аде сиділа за парою моніторів, кожен із яких був лише трохи більшим за планшетний термінал: по кутках оновлювалися графіки ефективності та енерговидобутку реактора, праворуч тягнувся лог усіх підсистем у реальному часі. Її вуха повністю закривали масивні навушники, з-під яких майже нечутно пробивалася мелодія басів. Якщо сенсори «Кентербері» покажуть щось незвичне, на екрані з'явиться попередження. Якщо якась із підсистем корабля дасть збій, на екрані теж з'явиться попередження. Якщо Мак-Давелл залишить капітанський місток, на екрані знову ж таки з'явиться попередження, Аде вимкне музику і вдаватиме надзвичайну зайнятість перед його появою. Вміння насолоджуватися дрібницями було однією з тисячі речей, що так приваблювали Голдена в Аде. Він підійшов до неї і став за спиною, обережно зняв з її голови навушники, а тоді сказав:

— Привіт.

Аде усміхнулася, тицьнула пальцем в екран, опісля відкинула навушники назад, залишивши їх довкола довгої шиї, неначе таке собі технологічне намисто.

— Старший помічник капітана Джеймс Голден, — привіталася вона з підкресленою формальністю, що прозвучала ще сильніше завдяки її виразному нігерійському акценту. — Чим можу бути тобі корисна?

— Знаєш, якщо ти вже запитала... Я оце собі думав, що було б добре, якби дехто приєдналася до мене в каюті, коли заступить третя вахта. Невеличка романтична вечеря з тієї ж гидоти, що готують усім на камбузі. Приємна музика...

— ...винце, — продовжила вона. — Порушення протоколу. Прикро про це думати, але не маю настрою на секс сьогодні.

— Я й не говорив про секс. Вечеря. Розмова.

— А я говорила про секс.

Голден опустився на коліна поряд із її кріслом. Нинішня тяга «Кентербері» давала гравітацію в одну третину земної, і поза була цілком зручною. Усмішка Аде пом'якшала. Дзенькнув лог підсистем: Аде кинула туди погляд, тицьнула пальцем і повернулася до нього.

— Аде, ти мені подобаєшся. Тобто справді, мені подобається бути з тобою. Я не розумію, чого б нам не провести якийсь вечір, не здираючи одне з одного одяг.

— Голдене, милий. Припини, гаразд?

— Що припинити?

— Припини спроби зробити з мене свою дівчину. Ти чудовий. У тебе красива попа, і з тобою весело трахатися. Це не означає, що ми заручені.

Звівшись на ноги, Голден відчув, як починає супитися.

— Аде. Я не можу повірити, що причина тільки в цьому...

— Але це правда, — відповіла вона, стиснувши його долоню. — І нема нічого дивного в тому, що це єдина причина. Ти тут офіцер, а я контрактниця. Ще рейс, ну, може, два — і мене тут уже нема.

— Я теж не прив'язаний до цього корабля.

Її сміх був водночас ніжний та недовірливий.

— І скільки ти вже на «Кенті»?

— П'ять років.

— То ще й як прив'язаний. Тобі тут добре.

— Добре? «Кент» — це столітній транспортувальник льоду. Гірша робота на космольотах є, але треба дуже, дуже постаратися, щоб її знайти. Куди не поглянь — або нездара, або хтось грандіозно налажав на попередньому місці.

— І тобі тут добре, — її погляд був уже не таким лагідним. Аде закусила губу, зиркнула на екран, а тоді знову на Голдена.

— Я цього не заслужив.

— Не заслужив, — погодилася вона. — Слухай, я ж тобі сказала, що не в гуморі сьогодні. Дратуюся через дрібниці. Мені треба добре виспатися, завтра буду до тебе ласкавішою.

— Обіцяєш?

— Навіть приготую тобі вечерю. Тоді пробачиш мені?

Він ступив крок уперед і торкнувся своїми губами її. Вона поцілувала його у відповідь, спершу стримано, а тоді ніжніше. На мить її пальці затрималися на його шиї, а тоді вона його відштовхнула.

— Ти занадто добре цілуєшся. Пора тобі йти, — промовила. — Моя вахта і все таке.

— Згода, — сказав Голден і не зрушив з місця.

— Джиме... — почала Аде, але раптом клацнула система всезагального сповіщення.

— Голдене, на місток! — голос капітана Мак-Давелла прокотився глухою луною по палубі.

Голден кинув у відповідь щось непристойне. Аде розсміялася. Він нахилився до неї, цьомнув у щоку і попрямував до центрального ліфта, подумки бажаючи, аби капітан Мак-Давелл нажив собі чиряків на якомусь видному місці за те, що втрутився так невчасно.

Місток був не набагато більший за каюту Голдена і наполовину менший за їдальню. Якби не капітанський термінал із трохи завеликим екраном, якого потребували слабкий зір Мак-Давелла та його недовіра до корекційної хірургії, то приміщення можна було б вважати офісною кімнатою в бухгалтерській фірмі. У повітрі стояв запах в'яжучого реагенту для чищення й аромат дуже міцно завареного чаю мате. Капітан нервово совався у кріслі. Коли Голден підійшов, Мак-Давелл різко відкинувся на спинку і показав через плече на робоче місце зв'язковці.

— Бекко! Кажі!

Чергова офіцерка зв'язку Ребекка Баєрз була схожа на гібрид акули й томагавка. Чорні очі, гостре обличчя, губи настільки тонкі, що їх могло й не бути. На кораблі подійкували, що вона вбила колишнього чоловіка і записалась у команду, аби втекти від правосуддя. Голденові Ребекка подобалася.

— Сигнал по допомогу, — озвалася вона. — Прийняли дві години тому. Запит на перевірку транспондера щойно долетів із Каллісто. Таки справжній.

— Еге, — відгукнувся Голден. А тоді додав: — Гівно. Ми найближчі?

— Більше нікого на пару мільйонів кеме.

— Так отож. Влипли.

Ребекка перевела погляд на капітана. Мак-Давелл смикав себе за пальці й витріщався на свій термінал. Відсвіт екрана фарбував його обличчя у чудернацький зеленкуватий колір.

— Вони стали поряд із астероїдом. Не з Поясу.

— Та невже? — похитав головою Голден. — Вони примудрилися в нього врізатися? Тут порожнеча на мільйони кілометрів.

— Або комусь треба відлити під кущиком. Усе, що маємо — якийсь вар'ят тисне кнопку тривоги, а ми тут найближчі. Якщо, звісно...

Закони Сонячної системи були недвозначними. Космос — настільки вороже середовище, що взаємодопомога між людьми не була питанням особистого вибору. Звернення по допомогу самим фактом своєї наявності зобов'язувало найближчий корабель зупинитися й поспішити на порятунок — хоча це не означало, що абсолютно всі визнавали таке зобов'язання.

«Кентербері» був навантажений по вінця. Значно більше мільйона тонн льоду помалу набирали швидкість увесь останній місяць. Як і з отим айсбергом, що розчавив Педжову руку, їх буде складно вповільнити. Тож давала про себе знати спокуса знайти у приймачі якусь непередбачену ваду, стерти записи в логах і підкоритися законам великого бога Дарвіна.

Та якби Мак-Давелл справді хотів цього, він не кликав би Голдена. І не висловлював би пропозицію вголос — так, що почула решта команди. Голден чудово знав, для чого ці танці. Капітан удавав, що проігнорував би сигнал, якби не Голден. Підлеглі поважати-муть його: він не хотів втрачати значної частки прибутку. І поважати-муть Голдена: він-бо наполягав на дотриманні правил. І байдуже, що станеться далі, — вони ненавидітимуть їх обох за вчинок, до якого спонукали закон та людська порядність.

— Треба зупинитися, — відповів Голден. А тоді додав з удаваним ентузіазмом: — Може, буде нам якась пожива.

Мак-Давелл торкнувся екрана. Голос Аде залунав у кімнаті — м'який і теплий, ніби вона стояла поруч.

— Капітане?

— Прожени цифри на гальмування цієї чортопхайки.

— Слухаю, капітане.

— Наскільки складно буде синхронізуватись із СА-2216862?

— Ми причалуємо до астероїда?

— Я повідомлю, коли ти виконаєш мій наказ, штурманко Ту-кунбо.

— Слухаюся, — до Голдена долинули звуки клацання клавіатури Аде. — Капітане, якщо ми просто зараз розвернемо корабель і вжаримо на повну майже на два дні, то я підведу його на відстань п'ятдесят тисяч кілометрів.

— Конкретизуй «вжаримо на повну».

— Ми всі у колисках.

— Хто б сумнівався, — зітхнув Мак-Давелл, почухавши кошлату бороду. — А зміщення вантажу пошкодить корпус лише на пару мільйонів баксів, якщо нам пощастить. Голдене, бляха, я вже застарий для цього. Застарий, чуєш?

— Так, капітане. Ви справді застарі. А ваше робоче місце мені завжди подобалося.

Мак-Давелл скривився і показав Голденові непристойний жест. Ребекка пирхнула зі сміху. Мак-Давелл повернувся до неї.

— Дай знати на маяк — ми змінюємо курс. І попередь Цереру, що запізнаємося. Голдене, що там із «Лицарем»?

— До атмосферних польотів непридатний, поки не докупимо деякі деталі, але п'ятдесят тисяч кеме у вакуумі витримає.

— Точно?

— Так каже Наомі. Отже, точно.

Мак-Давелл підвівся, розгорнувшись у висоту на два з чвертю метри — і при цьому худіший за підлітка на Землі. Маючи за плечима стільки років — і жодного з них у гравітаційному колодязі планети — старий напевно переживатиме пекло від такого прискорення. Голден відчув укол співчуття — утім, він ніколи не став би бентежити капітана його виявом.

— Така штука, Джиме, — Мак-Давелл говорив так тихо, що тільки Голден міг почути. — Ми маємо зупинитися, маємо спробувати, але не варто вистрибувати зі штанів... Якщо ти збагнув, про що я.

— Але ж ми все одно зупинимося, — озвався Голден.

Капітан поплескав повітря широкою павучою лапою — ще одна звичка поясанина, набута через потребу бачити жести співрозмовника у скафандрі.

— Із цим уже нічого не вдієш... Але, Джиме, якщо раптом там виявиться якась херня, то не вдавай із себе героя знову. Збирайте іграшки і валіть додому.

— І залишити їх наступному кораблеві, що тут пролітатиме?

— І не лізти в халепу. Це наказ. Допетрав?

Коли система всезагального сповіщення з клацанням прокинулася і капітан Мак-Давелл заходився пояснювати ситуацію всьому екіпажеві, Голдену здалося, ніби навіть тут він може розчути всезагальний стогін, що прокотився всіма палубами. Тим часом Голден підійшов до Ребекки.

— Гарзд. Що в нас тут за поламаний кораблик?

— Легкий вантажник. Марсіянський реєстр. Порт приписки Ерос. Називається «Скопулі»...